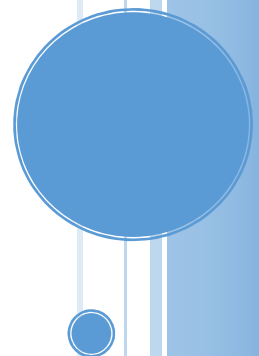

RUTINE FOR GODKJENNING AV BARNEHAGER I NESODDEN KOMMUNE

Nesodden den 01.09.2013

RUTINE FOR GODKJENNING AV BARNEHAGER I NESODDEN KOMMUNE

Innhold

Rutine for godkjenning av barnehager i nesodden kommune	1
INNLEDNING	2
NÅR SKAL DET SØKES OM GODKJENNING?	2
HVEM ER GODKJENNINGSMYNDIGHET?	2
BESTEMMELSER I BARNEHAGELOVEN.....	2
ANSVARSFORHOLD	3
Barnehageeiers ansvar.....	3
Barnehagemyndighetens ansvar.....	3
Fylkesmannens ansvar	4
Andre myndigheters ansvar	4
GODKJENNING AV BARNEHAGER	4
Plan- og bygningsmyndigheten	5
Helsemyndigheten	5
Brannvesenet.....	5
Arbeidstilsynet	6
Mattilsynet	6
Barnehagemyndigheten.....	4
Vedtak om godkjenning	8
Klagebehandling	9
Lenker:.....	9
Diverse skjema:	10

INNLEDNING

Kommunen har hovedansvaret for at det etableres barnehager som oppfyller kravene i regelverket og som sikrer barn et likeverdig og pedagogisk tilbud. Barnehager skal godkjennes av kommunen før de kan settes i gang. Godkjenningsordningen skal sikre at det etableres gode barnehager. Hensikten med denne rutinebeskrivelsen er å gjøre det lettere å sette seg inn i hvilke prosedyrer og regler som gjelder i forbindelse med etablering og godkjenning av barnehager på Nesodden.

NÅR SKAL DET SØKES OM GODKJENNING?

Barnehagelovens § 6 angir hvilke virksomheter som plikter å søke godkjenning:

Virksomheter som har ansvar for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:

- Virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og
- antall barn som er til stede samtidig er ti eller flere når barna er tre år og eldre, eventuelt fem eller flere når barna er under tre år, og
- virksomheten utføres mot godtgjøring.

HVEM ER GODKJENNINGSMYNDIGHET?

Kommunen er lokal barnehagemyndighet, jf. barnehageloven § 8, og har ansvaret for godkjenning av alle barnehager etter barnehagelovens bestemmelser. Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet forhold til formål og innhold jf. barnehageloven §§ 1, 1 a og 2. Kommunalsjef for skole, barnehage og oppvekst er barnehagemyndighet i Nesodden kommune og har blant annet myndighet til å godkjenne barnehager.

BESTEMMELSER I BARNEHAGELOVEN OG ANNET LOVVERK SOM HAR BETYDNING FOR GODKJENNING AV BARNEHAGER

Barnehageloven § 6 angir hvilke virksomheter som plikter å søke godkjenning. Videre har § 10 nærmere regler for kommunenes godkjenning av barnehager. Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter vurdering av barnehagens egnethet med hensyn til mål og innhold, jfr. Lov om barnehager § 1 om formål og § 2 om barnehagens innhold. Barnehageloven har en egen bestemmelse som regulerer godkjenning av familiebarnehager.

Kommune kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid. Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Kommunen har ansvaret for at det finnes et samlet barnehagetilbud som dekker brukernes behov og ønsker, og å påse at barnehagene i kommunen drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk. Det siste gjør kommunen gjennom godkjenning av nye barnehager, og tilsyn med barnehagene i kommunen.

Godkjenningsordningen skal sikre at det etableres gode barnehager. Kommunen skal allerede i etableringsfasen se til at barnehagelovens krav blir fulgt, og at det legges opp til en forsvarlig drift.

Barnehager skal være godkjent av kommunen før driften settes i gang. Godkjenning av barnehagen gir ikke automatisk rett til kommunalt driftstilskudd. Dette må det særskilt søkes om.

Det stilles krav til barnehagene også i annet regelverk. Dette gjelder blant annet:

- Opplæringsloven
- Plan og bygningsloven
- Byggforskriften
- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv.
- Arbeidsmiljøloven
- Brann- og eksplosjonsvernloven
- Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn
- Forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr

ANSVARSFORHOLD I GODKJENNINGSPROSESSEN

Det forhold at kommunen er eier og samtidig godkjennings- og tilsynsmyndighet for både egne, andre offentlige og privateide barnehager, stiller kommunen overfor noen særlige utfordringer. Kommunens rolle som henholdsvis lokal barnehagemyndighet og barnehageeier er tydeliggjort i barnehageloven slik at loven skal være et best mulig verktøy i utøvelsen av kommunenes oppgaver.

Barnehageeiers ansvar

Barnehageeier skal etter barnehageloven § 7 (om barnehageeiers ansvar), drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regler. Barnehageeier må ved søknadstidspunktet kunne dokumentere at inne- og utearealer, samt driften for øvrig vil være i samsvar med gjeldende regelverk. Når barnehagen er godkjent, har eier ansvar for å registrere virksomheten i Enhetsregistret.

Barnehagemyndighetens ansvar

Kommunen er lokal barnehagemyndighet, jfr. barnehageloven § 8 (om kommunens ansvar), og har ansvaret for å godkjenne barnehager etter barnehageloven § 10 (om godkjenning), og familiebarnehager etter § 11 om (familiebarnehager), og forskrift om familiebarnehager.

Fylkesmannens ansvar

Fylkesmannen er klageinstans for kommunens vedtak om godkjenning, jfr. barnehageloven § 9 (om Fylkesmannens ansvar). Dersom kommunen avslår søknaden eller stiller vilkår, kan søker klage saken inn for Fylkesmannen.

I barnehageloven § 9 annet ledd er Fylkesmannen gitt hjemmel til å føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den er pålagt som barnehagemyndighet. Dette innebærer blant annet at Fylkesmannen kan føre tilsyn med kommunenes arbeid med godkjenning av barnehager.

Andre myndigheters ansvar

Det stilles krav til barnehagene også etter annet regelverk enn barnehageloven. Dette gjelder blant annet plan- og bygningsloven og forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler m.v. De aktuelle kommunale instanser er selv ansvarlig for håndhevelsen av eget regelverk, men barnehagemyndigheten må legge opp til et nært samarbeid med de aktuelle instanser.

GODKJENNING AV BARNEHAGER

Barnehagemyndigheten

Kommunen har utarbeidet et eget søknadsskjema som barnehageetablerere kan benytte ved søknad om godkjenning av barnehage. Søknaden sendes kommunen sammen med de vedlegg som skal følge søknaden.

Kommunen har veiledningsplikt overfor alle som ønsker å starte barnehage. Veiledningsplikten gjelder uavhengig av om barnehagemyndigheten mener det er behov for å opprette nye barnehageplasser eller ikke. Barnehagemyndigheten plikter å redegjøre for barnehagedekningen i kommunen og det eksisterende tilbudet i området, slik at utbygger kan danne seg et realistisk bilde av behovet. Barnehager som kan godkjennes i tråd med formåls- og innholdsbestemmelsen (§ 1 og § 2 i lov om barnehager), har rett til godkjenning.

I tillegg til barnehagemyndigheten er det tre kommunale myndigheter som er særlig aktuelle i forbindelse med søknad om godkjenning av barnehager. Disse er bygningmyndigheten, helsemyndigheten og brannvesenet. I tillegg kreves det et samarbeid med Arbeidstilsynet og Mattilsynet, som begge er statlige myndigheter. Kommunens barnehagemyndighet har en særlig veiledningsplikt når søkere har kommet så langt i prosessen at det skal søkes om godkjenning. Kommunen må etter behov gi en utfyllende redegjørelse for hva som ligger i de ulike kravene etter barnehageloven. Dette gjelder for eksempel hva som kreves med hensyn til bemanning, vedtekter, formåls- og innholdsbestemmelsen osv.

Dersom søknaden eller vedleggene inneholder feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler, skal barnehagemyndigheten varsle om dette slik at søker gis mulighet til å rette opp manglene.

Plan- og bygningsmyndigheten

Plan- og bygningsmyndigheten godkjenner bygningen med henvisning til bestemmelser i plan- og bygningsloven (§ 20-1 (2)).

Enhver ordinær barnehage, uavhengig av om det er nybygg eller endring av eksisterende bebyggelse, er søknadspliktig i henhold til denne bestemmelsen. Dette gjelder ikke familiebarnehager som søker om godkjenning av hjemmet for enkel gruppe. Søkes godkjenning det om godkjenning av hjemmet for dobbel gruppe skal det søkes om godkjenning til bygningsmyndigheten i Nesodden kommune.

Det stilles krav til bygningsteknisk kompetanse for å bli godkjent som prosjekterende og utførende (ansvarlig søker) etter plan- og bygningsloven. Det anbefales at barnehageetablerere knytter til seg en ansvarlig søker som kan ta hånd om søknadsprosessen. Det kan være et arkitektkontor, et entreprenørfirma eller en byggmester.

Helsemyndigheten

Etablering av nye barnehager, eller utvidelse og endringer av eksisterende barnehager, er søknadspliktig etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Kommunen skal gjennom godkjenning og tilsyn se til at barnas helse, miljø og sikkerhet i barnehagen blir ivaretatt. Barnehageeier må derfor ta kontakt med helsemyndigheten for veiledning og befaring. Så langt det er mulig foretar barnehagemyndigheten og helsemyndigheten første gangs befaring i barnehagelokalene eller familiebarnehagehjemmet sammen. Søknad om godkjenning i henhold til HMS- forskriften sendes kontoret for miljørettet helsevern for Enebakk, Frogn og Nesodden. Det er utarbeidet et eget søknadsskjema for dette. Skjemaet kan lastes ned fra Nesodden kommunes hjemmeside:

<http://www.nesodden.kommune.no/Filnedlasting.aspx?MIId=147&FilId=785>

Kontoret tilrår/tilrår ikke godkjenning etter HMS-forskriften overfor kommunelegen i Nesodden som fatter endelig vedtak.

Godkjenning av barnehagelokalene og uteområdet i henhold til bestemmelsene i HMS-forskriften for barnehage og skole må være gitt før driften kan igangsettes. Godkjenningsvedtaket skal vedlegges når det søkes om godkjenning etter barnehagelovens bestemmelser.

Brannvesenet

Som hovedregel blir alle barnehager med mer enn 10 barn registrert som særskilte brannobjekter. Brannvesenet har myndighet i objektet først etter at det er registrert som et § 13 objekt. Det kan ta fra 3-7 uker etter at forhåndsvarsel om registreringer sendt.

Brannvesenet har ikke hjemmel, verken i lov eller forskrift til å godkjenne virksomheters branntekniske forhold. Brannvesenet fører tilsyn med etterlevelsen av brannlovgivningen i særskilte brannobjekter, og kan treffe nødvendige vedtak for å gjennomføre forskriften.

Arbeidstilsynet

Bygninger som inneholder arbeidsplasser skal i henhold til arbeidsmiljøloven godkjennes av arbeidstilsynet. Søknad sendes til arbeidstilsynet i det distrikt barnehagen tilhører, og godkjenning må foreligge før en byggetillatelse gis. Det stilles bl.a. krav til internkontrollsystem.

Mattilsynet

Institusjoner der det oppbevares og serveres mat skal meldes til mattilsynet som næringsvirksomhet.

KOMMUNENS BEHANDLING AV SØKNAD OM GODKJENNING AV BARNEHAGE

Når søknad om godkjenning av barnehage etter barnehagelovens bestemmelser foreligger vurderer barnehagemyndigheten:

Lokaler og uteområder

Barnehagens lokaler og uteområder må være egnet for barnehagedrift. Etter § 2 om barnehagens innhold, skal barnehagen gi muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidige utfordrende omgivelser. Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder og funksjonsnivå, samt tilgjengelighet for alle. Dette pålegget stiller mange og varierte krav til barnehagens lokaler, uteområder og inventar.

Lekeplassutstyr og annet utstyr i barnehagen er ikke gjenstand for godkjenning etter barnehageloven. Det er barnehageeier som har ansvaret for at det utvises aktsomhet og treffes tiltak for å forebygge skader, jfr. lov om produktkontroll og forskrift om sikkerhet ved lekeplassutstyr og forskrift om internkontroll.

Godkjenningsmyndigheten vurderer likevel om uteområdet er egnet for barnehagedrift.

Arealutnyttelse

Barnehagemyndigheten skal ved godkjenning fastsette barnehagens leke- og oppholdsareal. Det er imidlertid barnehagens eier som i vedtektene fastsetter antall kvadratmeter pr. barn. Dette kalles barnehagens arealnorm.

Departementet har fastsatt norm for arealutnyttelse: Denne er 4 kvadratmeter (netto) pr. barn over 3 år og 5,3 kvadratmeter (netto) pr. barn under 3 år. Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som godkjent leke- og oppholdsareal.

Bemanningsplan

Det er i barnehageloven § 2, første ledd, stilt krav om at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Videre må bemanningen være tilstrekkelig for at personalet kan drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet jfr.

barnehageloven § 18 (om barnehagens øvrige bemanning, femte ledd).

Barnehageloven § 17 (om styrer), stiller krav om at hver barnehage skal ha en styrer som har den daglige ledelsen av virksomheten.

Barnehagepersonalet består i hovedsak av førskolelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Godkjenningsmyndigheten krever at det legges ved en bemanningsplan som viser at driften vil bli forsvarlig i henhold til lovkrav slik det framgår av barnehageloven §17 og 18. Planen skal inneholde de ansattes navn, utdanning og stillingsstørrelse, samt ansettelsesdato. I tillegg skal det opplyses om politiattest er levert.

Vedtekter

Barnehageeier skal etter barnehagelovens § 7 (om barnehageeiers ansvar, fjerde ledd), fastsette barnehagens vedtekter. Vedtektene skal blant annet gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes forhold til barnehagen.

Vedtektene må forelegges barnehagemyndigheten i forbindelse med søknad om godkjenning.

Politiattest

Barnehageloven § 19 (om politiattest) og forskrift om politiattest har nærmere regler om krav til tilfredsstillende politiattest. Det stilles krav om tilfredsstillende politiattest både fra personalet som skal arbeide i barnehagen, og fra andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen. Dersom eier selv skal arbeide eller oppholde seg regelmessig i barnehagen skal det foreligge tilfredsstillende politiattest fra vedkommende, før godkjenning kan gis. Det samme gjelder for andre som ikke er fast tilknyttet barnehagevirksomheten, men som likevel oppholder seg i barnehagen på regelmessig basis.

Vilkår for godkjenning

I følge barnehageloven § 10 andre ledd kan kommunen ved godkjenningen sette vilkår for driften i forbindelse med antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Barnehagemyndigheten kan derfor i godkjenningsprosessen ta stilling til hvor mange barn barnehagens inne- og uteområder tillater, om barnehagen egner seg for alle aldersgrupper, samt om den er egnet for heldagsopphold eller kun deltidsopphold.

Familiebarnehager

Familiebarnehager er den eneste særskilte barnehagetyper som er nevnt i barnehageloven. Nærmere definisjon av familiebarnehager framkommer i forskrift om familiebarnehager § 1. Familiebarnehager godkjennes etter loven § 11 og etter forskrift om familiebarnehager. Kunnskapsdepartementet har

utarbeidet et eget skjema for søknad om godkjenning av familiebarnehage. Kommunen ønsker at dette skjemaet benyttes når det søkes om godkjenning av familiebarnehage.

Åpne barnehager

Åpne barnehager skiller seg særlig fra andre driftsformer ved at barna ikke blir tildelt fast plass i barnehage. Virksomheten er basert på at de voksne som følger barna er en del av bemanningen og at de aktivt tar del i alt det daglige arbeidet. De fleste åpne barnehager har en åpningstid på mindre enn 20 timer i uka og har derfor ikke *plikt* til å søke om godkjenning etter barnehageloven § 6. Åpne barnehager kan likevel velge å søke om godkjenning. Dersom den åpne barnehagen oppfyller de nærmere angitte vilkårene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler § 2, må barnehagen søke helsemyndigheten i kommunen om godkjenning i henhold til denne forskriften.

Åpen barnehage må være åpne minimum 6 timer pr. uke for å motta kommunalt driftstilskudd jfr. Forskrift om likebehandling.

VEDTAK OM GODKJENNING

Stegene mot godkjenningsvedtak:

Ved henvendelse til kommunen som barnehagemyndighet om etablering av barnehage:

Det avtales møte, gjerne i lokalene som er tenkt benyttet til barnehage. Dersom henvendelsen dreier seg om oppføring av ny barnehage må kartskisse over tomten og tegninger av barnehagebygget forelegges godkjenningsmyndigheten. Hvis mulig deltar også representant for helsemyndigheten.

Søker veiledes generelt om barnehageloven og øvrig regelverk, saksbehandlingstid m.m. Informasjonsmaterieell (som veileder for godkjenning av barnehager, kommunens skriftlige rutine for godkjenningsprosessen, søknadsskjema for godkjenning av barnehage etter barnehageloven, forskrift om miljørettet helsevern, plan og bygningsloven og lignende) overleveres barnehageetablerer i møtet. Det føres referat fra møtet, se vedlegg.

Godkjenningsmyndigheten skal påse at all relevant informasjon og dokumentasjon, slik som barnehagens tegninger med arealbeskrivelse, vedtekter, bemanningsplan, politiattest for eier, og dokumentasjon på levert politiattest for øvrige ansatte, skisse for pedagogisk plan og nødvendige tillatelser fra andre myndigheter m.v., er innhentet før godkjenningssaken tas under behandling.

Søker skal gis anledning til uttalelse og oppklare evt. uklarheter, feil, mangler og misforståelser som eventuelt framkommer i søknaden.

Det vil ikke bli gitt vedtak om godkjenning før alle involverte parter i godkjenningen har gitt sin uttalelse og før alle pålegg gitt i medhold av annet regelverk er rettet og eventuelle avvik er lukket.

Vedtaket fattes i henhold til krav fastsatt i forvaltningslovens kap IV – VI. Barnehagemyndigheten vurderer søknaden i lys av barnehageloven § 10 og § 11, jf. § 1 og § 2. Barnehagens lokaler, uteområde og organisering skal vurderes og godkjennes. Vedtaket om godkjenning skal utformes så konkret og presist som mulig. I selve vedtaket skal barnehagens godkjente leke -og oppholdsareal gå fram, og hvilken aldersgruppe barnehagen godkjennes for.

Utforming av vedtaksbrevet:

Godkjenningsvedtaket er et enkeltvedtak jf. forvaltningsloven § 2 b), og skal inneholde begrunnelse med:

Angivelse av de faktiske forhold som vedtaket bygger på og gjengivelse av innholdet i de regler som vedtaket bygger på. Hvis det er brukt skjønn, eksempelvis ved egnethets- og/eller forsvarlighetsvurderinger, skal de vurderinger som har vært avgjørende framgå av godkjenningsdokumentet.

Etter forvaltningsloven § 27 tredje ledd skal vedtaket også inneholde opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og fremgangsmåter ved klage, samt om retten etter forvaltningsloven § 18 til å se sakens dokumenter.

Klage

En klage over et vedtak om godkjenning av barnehage skal sendes kommunen. I klagen skal klager opplyse om hvilke endringer som ønskes i vedtaket, og gi en begrunnelse for dette. Dersom kommunen ikke finner grunnlag for å gjøre om sitt vedtak, skal den sende klagen med sakens dokumenter til fylkesmannen.

Lenker:

Kunnskapsdepartementet www.barnehage.dep.no

Departementene www.odin.no

Lovdata www.lovdata.no

Aktiv HMS www.aktivhms.no/barnehager/index.asp

Etablere barnehage www.etablerebarnehage.no

Husbanken www.husbanken.no

Brønnøysundregistrene www.brreg.no

Skjema:

- Søknad om godkjenning av barnehage
- Søknad om godkjenning av familiebarnehage
- Søknad om godkjenning av barnehage i henhold til forskrift om miljørettet helsevern i barnehage og skole